

Po vesi, za cesto vidiš od konca do kraja drevo-red in je srečna vsaka občina, katera ima predstojnika, ki skrbi za blagor in lepšanje svoje občine. Hvalo izrečem lahko na tem mestu g. Jakobu Juriču, ki že vodi dolga leta našo občino pošteno in hvale vredno. V soboto, dne 17. avgusta, nam je za leto 1888/89 račun predložil in vse je bilo v najlepšem redu. Dne 18. avgusta pa je bila nova volitva za občinski odbor in dne 25. avgusta volili so občinski odborniki predstojnika, za čast mu štejem, da sedaj že v tretje, enoglasno. G. Jakob Jurič, naš župan, lahko vidi, da ima zaupanje vsega zastopa in naj rečem, da cele občine, saj pa tudi lepo skrbi za edinost in blagor občine. Čast pa tudi g. odbornikom, ki se zavejo svoje dolžnosti! Občinski svetovalci in odborniki so večinoma prejšnji. Svetovalci so: gg. Fr. Urbas, Št. Bauman, J. Zajc in B. Medved; odborniki pa so gg.: Matija Žunkovič, M. Mustafa, Matej Žunkovič, A. Pintar, Fr. Napast, A. Mlakar, Fr. Žunkovič, F. Frank, J. Ivančič, Fr. Horvat, J. Finžger, M. Mlakar in F. Medved. Kolikor te može poznamo, smemo se zanesti na nje. Njim velja: Vse za vero, dom, cesarja!

Iz Serajeva. (Posvečevanje) stolne cerkve se je kaj lepo dovršilo. Storil je to mil. škof iz Mostarja, iz reda sv. Frančiška ali kakor se jim tu pravi, Franjevac in je tudi pridigoval pred cerkvo, obdan od vseh škofov, stoječih tik njega v mitrah. Nek Turčin je v tem vskliknil: To je divni pogled! Zvonovi so lepo peli, kakor da so godba doli iz nebes, v tem, ko smo v veliki procesiji nesli sv. ostanke okoli cerkve in naposled v cerkev. Msg. Fr. Kosar, Vaše škofje oskrbnik, je imel čast arhidijakona pri tem sv. opravilu. . . Obed so imeli škofje, prelati in korarji pri nadškofu. Nadškof nima lastne hiše, ampak stanuje pri nekem židu ali da bolje rečem, ima v najemu njegovo hišo. Vlada plačuje najemščino in sicer 1500 gld. na leto. Za to pa je mogel nadškof povabiti jih le malo število k obedu. Napitnic je bilo skorej brez konca in kraja, prav po navadi južnih Slovanov. Škof Strossmayer je v tem skoraj pozabil na svojo starost ter je kakor mladenič poln ognja govoril — brez konca. Msg. Kosar je govoril v imenu Slovencev: Vreme je bilo vse skozi lepo, tudi v nedeljo, ko smo nesli presv. Rešnje telo iz stare stolne cerkve v novo. Vse mesto je bilo po konci. Verniki so šli vredjeni po župnijah, vsakej na čelu župnik in nje bandero. Deklice so trosile cvetje na cesto. Ves oficirski kor z vrhovnim poveljnikom, baronom Appel, je stal v špalirji, ko dojdemo do stolne cerkve. Sv. opravilo je tokrat imel sam nadškof, dr. Stadler in je imel po evangelji navdušeno pridigo, jaz pa ga nisem veliko razumel. Peli so semeniščani iz Travnika. Velik obed je bil ob 2 popoldne v vojaški kasini. Napil je nadškof

sv. Očetu, cesarju in vladi; baron Appel nadškofu in duhovništvu, Strossmayer na spravo in ljubezen. Prikimoval je srčno tudi turški župan Serajevski — pošten mož, okinčan z redom železne krone II. vrste. Mož je sedel blizu slov. gostov. Z msg. Kosarjem sta trknila pa še dvakrat, tako bolj za-se, in je župan rad slišal zahvalo za to, da je tudi katolikom pravičen in dober. — V nedeljo večer je pa jelo deževati in bližnje gore so bile potem v ponedeljek jutro pošteno bele, v snegu.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zmirom bolj še širi govorica, da se bosta Nj. veličanstvi, svitli cesar in cesarica, kronala za kralja in kraljico v Pragi. Izgodi pa se to samo, ako se sporazumejo Čehi in Nemci in ravno v teh dnevih se vršé med njimi razprave, ugodne taki spravi. V resnici bi že tudi bila sedaj doba za-njo! — Na Dunaji so si izvolili v Leopoldskem okraju na novo žida, prof. Suessa za poslanca v dež. zboru. V Izraelu in pri liberalcih je vsled tega veliko veselje. — V Gradci terja neka stranka volilcev od svojih poslancev poročila o njih delovanji; meri pa to najbolj na Jeremija v drž. zboru, Jerneja vit. Carneri in „korajže polnega“ dr. pl. Derschatta. Ni skorej dvoma, da jim ustrežeta v kratkem in mi smo skorej malo radovedni, kaj da se kje izgodi pri tistem shodu. — Drž. poslanec za mesto Wildon in tov., dr. Magg je bil te dni v nekaterih mestih in trgih ali tu pri svojih volilcih ni žel posebne hvale. Ljudem že preseda njegov „nemški liberalizem.“ — Iz Koroške strani sliši se milih pritožb, da je slov. kmet povsodi, izlasti pri višji gospodi v Celovci, deželni in duhovni, še zmirom le „uboga para“ ter na njegove prošnje za slov. šole le molči le-ta — višja gospoda. No težko se ve, da ni to molčanje! — Društvo nemških turnarjev je imelo v Beljaku zadnjo nedeljo svojo 25-letnico, druge nesreče pa ni bilo. — Mestno hranilnico so v Ljubljani že vendar-le enkrat dobili. Želimo ji obilo sreče. — V Ribnici na Dolenjskem je poročal v nedeljo drž. poslanec, prof. Šuklje svojim volilcem ter jim je dokazal, da se kmalu povzdigne pri njih lončarija in kupčija z leseno robo. — Prisednik v dež. odboru v Gorici bode brž ko ne poslanec dr. Gregorčič, vsaj želja je taka na strani njegovih volilcev. — V Tolminskem okraju se prepoveduje gg. učiteljem dopisovati političnim listom. Žal, da je isto tudi po drugih okrajih že v navadi. Pri nas, na slov. Stajarji, zadene učitelja strela iz Gradca, ako ga imajo le na sumu, da dopisuje v take liste. — V večih krajih okoli Trsta se ustanavlja ali pa že obstoji slov. pevsko društvo. To je veselo in koristno, ob enem za

slov. ljudstvo v onih krajih, kajti to mu vzbujajo duh, ljubezen do slov. pesmi in s tem tudi do jezika. — Laška društvo „propatria“ že lovi pri sv. Ivanu tik Trsta otroke slov. starišev za laški „otroški vrt.“ Strup bode za nje, pa ne vrt. — Dež. glavar za Istro je dr. Campitelli, njegov namestnik pa dr. Dukić; prvi je zagrizen Lah. — V Pazinu je voljen za drž. poslanca Lah dr. Lius, slov. župan Defar je ostal v manjšini za 23 glasov in krivi so tega, kakor se pravi, možje iz raznih, tudi c. kr. uradov. — Hrv. sabor ali dež. zbor snide se dne 1. oktobra v Zagrebu. — Posvečevanje stolne cerkve v Serajevu se je izvršilo v soboto, dne 14. septembra, prav slovesno in je nad 10.000 kat. mož bilo v prič. — Da vzame predsednik v ogerskem ministerstvu, pl. Tisza, slovo, to se ne potrjuje, pač pa boleha vojni minister, baron Fejervary ter se zato ne vdeležuje velicij vojaških vaj, ki se vršijo sedaj ob reki Dunaji.

Vunanje države. Iz Rima se poroča, da so sv. Oče Leon XIII. poslali 10.000 lir v pomoč tistim, ki so trpeli največ škode pri nesreči v Antverpah. — Predsednika v italijanskem ministerstvu, Crispi, je napadel v Napolji mlad človek ter ga je s kamenom ranil na lici. Nam se dozdeva ta stvar čudna, prav čudna in obhaja nas misel, gotovo kriva, da je kje ta „rana na lici“ ministru celo po volji ter mu pomaga do višje — slave. Ni nemogoče. — Mesto Rim ima od lani 6 milj. premalo v kasah in je to celo Crispiju prav sitno. — V celi Franciji je veliko šuma v teh dneh ter se pripravlja vsaka stranka za boj dne 22. septembra. Nam ni več dvoma, da dobé sedanji možje republike večino za-se. Kdor ima moč v rokah, tak ne podleže iz lehka. — Razstava v Parizu se sklene o konci meseca oktobra: denarja pride veliko vsled nje v to „rajsko mesto.“ — Nizozemski kralj, Viljem je nevarno vzbodel, sedaj mu ne dajo več upanja na ozdravenje. — Na Nemškem biva sedaj ruski carevič in pravi se za gotovo, da pride še to jesen tudi car Aleksander v Berlin in to sicer, predno odpotuje cesar Viljem v Grecijo. — Nemški kancelar Bismark misli, da je sedaj čas za to, da pošlje vest o svoji stari bolezni v svet. Nam se zdi, da skriva mož kaj druga za to bolezni. — Našim Nemcem ni po volji, kar počenja Rusija z Nemci ob baltiskem morji ter se drži kisle, ker jim vsiljuje ruščino. Hinavci, mar ne dela Nemčija s Poljaki ravno tako! Naj molčimo o tem, kar trpé slov. ljudstva, koder ima nemška ali madjarska roka oblast čez nje! — Po Bolgariji še ni vse v redu, nemirov še je dovolj in le vojaštvo še jih zadušuje kolikor, toliko po deželi. Stojanov, predsednik „sobranja“, je na naglem umrl v Parizu. Sliši se, da težko, črna ravne smrti. — Da je turska

vlada srečna, ker je zopet mirno na otoku Kreta, o tem ni dvoma, toda kršč. ljudstvo na otoku ostane, kakor poprej, v bedi, turskim uradom pod nogami. — Iz Afrike ni poročil, da so vredna veliko, pač pa se poroča iz New Yorka, torej iz severne Amerike, da je divjal ondi in po vsem atlantiškem morji hud vihar ter je potegnil veliko ladij na dno morja. Lehko se sodi, da je v tem utonilo tudi veliko ljudi. — V južni Ameriki, v Rio de Janeiro nasnovali so si veliko banko za celo Brazilijo ter imajo v njej že 225 milj. Je pač le veliko denarja po svetu.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnja Ptujška.

(Dalje.)

S pismom od dne 30. jul. l. 1440. naznana župnik Vincencij, da so mu Solnograške redovnice dovolile, da sme iz svoje hiše, v kateri je pek Janez Hellfiedel stanoval, napraviti odtok v njihovo stranišče. Zato pa se je on za se in za vse lastnike ove hiše zavezal, da bode polovico stroškov za snaženje jame plačal. ¹⁾ V neki listini od l. 1441. je kot priča naveden: „Ersam Vincenz, pfarrer ze Pettaw vnd derzeit hofmeister ze Salzburg.“ ²⁾

„Rationarium Styriae“ omenja l. 1445. v okolici Ptujski dve župnijski cerkvi, katerih patron je bil župnik v Ptuj, namreč sv. Lovrenca in sv. Marjete tako-le: „Item Ecclesia s. Laurentii prope Pettaw; Collator Plebanus in Pettaw“... „Item Ecclesia s. Margarethae prope Pettaw; — Collator Plebanus in Pettaw“. Patron mestne cerkve je takrat bil Solnograški nadškof, za tri altarje v cerkvi sv. Jurija so pa kaplane prežentirali župan in svetovalci mesta.

Dragocen kinč dobila je mestna cerkev l. 1446. Takrat namreč je župnik Vincencij oskrbel za nas presbiterij 40 iz hrastovega lesa umetno izdelanih sedežev, ki se še dandanes ondi nahajajo ter so vredni, da jih človek natančneje pogleda in občuduje. Vsak sedež ima svojo streho, naslonilo in svoje stranske stene, vse tako lepo rezano in pravilno sestavljeno, da se prijatelj umetnosti tega umetnora gotske ornamentike ne more dovolj nagledati. In da si je delo staro že 443 let, je vendar še tako trdno in dobro hranjeno, kakor da bi ga mizar bil še le pred nekaterimi leti dodelal.

Iz leta 1447. se je ohranila oporoška, katero je Urša, soproga Ptujškega meščana Lenarta Drukher-ja, bila na velikonočni ponedeljek (10. apr.) t. l. napravila. Volila je: a) bolnišnici v Ptuj 8 funtov vinarjev; b) župnijski

¹⁾ in ²⁾ Listine v deželnem arhivu in Notizenblatt 1853.